

Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2015. Т. 2, Вип. 2. С. 112-115.

3. Агапова О. В. Система управління у Національній гвардії України [Електронний ресурс] // Електронне наукове видання «Порівняльн аналітичне право». 2015. № 4. URL: http://www.pap.in.ua/4_2015/65.pdf.

Комаров Ярослав Сергійович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ

Розслідування злочину передбачає вжиття комплексу заходів, які спочатку застосовуються слідчим. Обрання та послідовність дій повинні базуватися на основі допустимих законодавством прийомів, методів і засобів.

В юридичній літературі [1, с.22-23] зазначається, що спосіб вчинення злочину, що виявляється в різних матеріальних і інших слідах, є базовим для характеристики злочинного діяння в цілому, що дає можливість побудови чітких гіпотез про особливості здійснення злочину, його обставин, коло осіб, причетних до злочину, а також дозволяє обрати методи і тактику розкриття злочину. Виходячи з практики розкриття злочинів за даними про способи їх вчинення, є

доцільним вести розслідування від зазначеного способу до методів розкриття злочину, особливо за злочинами, пов'язаними з незаконним обігом зброї.

Тож, зазначимо типові ознаки і способи скоєння злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї. Так, предмет злочину (зброя, боєприпаси, вибухові речовини і вибухові пристрої) певною мірою зумовлює і спосіб вчинення злочину.

Способи обігу зброї взаємопов'язані з особистісними характеристиками злочинців (наприклад, при виготовленні розглянутих предметів злочину необхідні певні знання про зброю). Активні дії суб'єктів злочину спостерігаються в більшості скоєних відповідних кримінальних посягань.

Аналіз практики кримінального судочинства дозволяє виокремити спектр незаконного обігу зброї класифікованого по способам злочинів в даній сфері за ознакою застосування насильства (насильницький і ненасильницький).

Так, до першої групи можна виділити злочини, пов'язані із застосуванням насильства щодо осіб, які на законних підставах володіють, розпоряджаються або виготовляють, перевозять, знищують зброю в силу своїх функціональних (службових) обов'язків. Дані дії кваліфікуються як грабежі, розбої та вимагання зброї, боєприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв, вчинені з застосуванням насильства як небезпечного, так і не небезпечного для життя і здоров'я, або з погрозою застосування такого насильства.

До другої групи можна віднести незаконний обіг зброї, який чинять шляхом оплатного або безоплатного відчуження зброї в порушення правил обігу такого.

Дача неправдивих показань особою, що залучаються до кримінальної відповідальності, по відношенню до джерела незаконного придбання зброї змушує слідчого приймати рішення про виділення матеріалів кримінальної справи (з дуже низькою

ймовірністю розкриття) і відповідно не має «судової перспективи», що є негативним фактором для показників ефективності роботи поліції та інших правоохоронних органів, які мають відповідної юрисдикцією щодо виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї.

Говорячи про такий спосіб незаконного обігу зброї, як передача зброї боєприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв, необхідно відзначити, що чинне законодавство передбачає переміщення даних предметів від їх законних власників до інших осіб (причому тільки юридичного) в строго визначеному порядку і відповідно до вичерпним переліком умов (випадків) [4].

Вивчені нами кримінальні справи, а також оперативно-розшукова практика свідчать про те, що в цьому випадку найбільш поширеними способами передачі досліджуваних предметів будуть:

1. Передача родичам, сусідам, друзям для забезпечення їх особистої безпеки - 35-45%.

2. Передача вищевказаним особам для господарсько-побутових цілей - 25-35%.

3. Передача вищевказаних предметів для заняття полюванням - 20-30%.

4. Передача предметів одними членами організованих злочинних угруповань іншим - до 7%.

Переважна кількість передачі зазначених предметів стосувалося саме вогнепальної зброї, а його основних частин, боєприпасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв - в досить рідкісних випадках.

Отже, ми рекомендуємо все це враховувати при розробці методичних і тактичних рекомендацій по боротьбі з досліджуваними злочинами, а також враховувати в першу чергу слідчому при виробництві передньо розслідування за відповідною категорією кримінальних справ про незаконний обіг зброї.

Література:

1. Бандурина А.Ю. Організаційно-тактичні основи розслідування контрабанди вогнепальної зброї і боєприпасів // Історичні, філософські, політичні та юридичні науки, культурологія та мистецтвознавство. Питання теорії і практики. Україна, 2013. № 6. Ч. 2. С. 22-23.

2. Бойко Г.А. Проблеми методики розслідування незаконного обігу зброї та боєприпасів .Харків, 2003. 246 с.

3. Правила обігу цивільної та службового зброї і патронів на території України: ст. 878.

Короткіх Анастасія Андріївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ

Актуальність питання з приводу боротьби з наркоманією в сучасній Україні, нажаль, потребує великої уваги. Однією з причин поширення наркотиків на території України є те, що через нашу державу проходять два великих шляхи транспортування наркотичних засобів. Також цьому сприяє наявність сировинних баз з незаконного виробництва